

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การนำหลักธรรมมาสอนในโรงเรียนเป็นการปฏิบัติที่สอดคล้องกลมกลืนกับรากฐานทางวัฒนธรรมและพื้นเพทางจิตใจของคนไทย การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมเป็นกฎเกณฑ์แห่งสัจธรรมพื้นฐานทางสังคมที่นับถือสืบต่อกันมา ก็เพราะมีความเชื่อในพระปรีชาญาณของพระพุทธเจ้าว่าได้ทรงค้นพบในสัจธรรม และทรงสอนระบบคุณธรรมที่ถูกต้อง จริ่งแท้ ตรงตามความเป็นจริง วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวไทยส่วนใหญ่จะมีความเป็นเอกลักษณ์ที่ทั่วโลกตระหนัก และให้การยอมรับพุทธธรรมหรือหลักธรรมทางพุทธศาสนา เป็นเครื่องหล่อหลอมจิตใจของคนไทย ที่มุ่งเน้นให้ผู้ศึกษาเข้าใจธรรมชาติของชีวิต และความเป็นจริงของโลกอย่างถ่องแท้ตามกฎเกณฑ์ธรรมชาติ

มนุษย์จะมีความสุขได้จะต้องรู้จักการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องต่อสภาพแวดล้อม สังคม และธรรมชาติ การปฏิบัติตนที่ถูกต้องจะต้องมีพื้นฐานมาจากการคิดเป็น พุดเป็นและทำเป็น การคิดจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด เพราะการคิดเป็นจุดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่การแสดงออกทางกาย วาจาและจิตใจ เป็นตัวชี้นำและควบคุมการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามอริยมรรคคือแนวทางอันประเสริฐและมรรคนี้ก็จะเกิดขึ้นได้จากการคิดที่ถูกต้องคือ การรู้จักคิดดีหรือคิดเป็นนั่นเอง วงการศึกษาไทยในปัจจุบันนี้ กำหนดให้การพัฒนาความสามารถในการคิดเป็นวิสัยทัศน์ของการพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 ที่มุ่งหวังให้คนไทยทุกคน มีความสามารถในการคิด คิดเป็น มีเหตุผล และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ, 2544 หน้า 8)

กระทรวงศึกษาธิการจึงมีแนวความคิดที่จะส่งเสริมให้สถานศึกษานำเอาหลักธรรมะของพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้กับระบบการเรียนการสอนในสถานศึกษา ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้นักเรียนมีคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของการเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขอย่างแท้จริง ในการประเมินผ่านช่วงชั้น และการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ นักเรียนจะต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนข้อความเมื่อเรียนจบแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3) ช่วงชั้นที่ 2 (ป.6) ช่วงชั้นที่ 3 (ม.3) และช่วงชั้นที่ 4 (ม.6) (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 23)

การสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดให้แก่ นักเรียน จึงนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการพัฒนาการศึกษาด้านการคิด เป็นพื้นฐานทางการเรียนที่สำคัญของทุกวิชาระบบการจัดการศึกษาของประเทศไทยกำลังประสบปัญหา ครูส่วนใหญ่มักสอนโดยเน้นการท่องจำ

เน้นข้อมูล และเอกสารเป็นส่วนใหญ่จึงทำให้นักเรียนไม่สามารถนำข้อมูล ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนการสอนไปประยุกต์ใช้ได้จริง ในสภาพอื่นที่แตกต่างจากในห้องเรียน และระบบการศึกษาที่ดีจะต้องสร้างให้บุคคลประสบความสำเร็จทั้งในด้านการเรียน ด้านการประกอบอาชีพและความสำเร็จในชีวิต (แสงเดือน ทวีสิน, 2545, หน้า 190) การวัดผลประเมินผล การสอนเน้นการท่องจำมากกว่าความเข้าใจ นักเรียนจึงขาดความเข้าใจ และยังมีที่คะแนน ซึ่งเป็นสิ่งสมมติทำให้ขาดการพัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์อีกประการหนึ่ง

สภาพการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทยที่ปรากฏต่อนักเรียนไม่พยายามคิด ชอบทำตามคำสั่งของครูและไม่มีความคิดเป็นของตนเอง ไม่พยายามฉีกกรอบความคิด หรือแสวงหาแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, หน้า 47) หากเด็กได้รับการฝึกคิดให้ถูกทาง คิดไปในทางที่เป็นประโยชน์ คิดในทางที่เห็นแก่ตัวน้อยลง เน้นประโยชน์แก่ส่วนรวมมากขึ้นก็จะช่วยให้เด็กเป็นทั้งคนเก่งและคนดีมีความสุข เด็กควรได้รับการฝึกให้เป็นคนคิดกว้าง มีใจกว้าง มองและพิจารณาสิ่งต่างๆ อย่างรอบด้าน มิใช่คิดอยู่ในมุมแคบๆ การคิดกว้าง จะทำให้การคิดมีความรอบคอบ และช่วยให้เด็กเรียนรู้ความคิดของผู้อื่น มีความเข้าใจผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 24 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 28) ได้ระบุการจัดการกระบวนการเรียนการสอน ต้องให้สถานศึกษาและชุมชนมีส่วนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ ทำเป็น คิดเป็น และเกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง เน้นการผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีในการพัฒนาความสามารถในการคิดของนักเรียน ซึ่งตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 พุทธศักราช 2544 ที่กำหนดให้การพัฒนาความสามารถในการคิดของนักเรียน เป็นจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การพัฒนาความสามารถในการคิดของนักเรียนจัดเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาในเรื่องของการพัฒนานักเรียน ให้อัจฉริยะเป็น สามารถคิดได้อย่างลึกซึ้งไม่มองหรือคิดอะไรแต่เพียงผิวเผิน แต่มองลึกลงไปถึงต้นตอของสาเหตุ และรวมถึงความสัมพันธ์ทั้งหลายที่เชื่อมโยงกัน นำไปสู่ผู้มีวิสัยทัศน์หรือทัศนคติที่ดี และมองเห็นการณ์ไกลสามารถวางแผนชีวิตและการทำงานต่างๆ ได้ดีและเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพในทุกๆ ด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาทางด้านสติปัญญา สามารถใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ และปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกปัจจุบัน การคิดมีลักษณะเป็นนามธรรมไม่สามารถสัมผัสจับต้องได้โดยตรงแต่การคิดมีอิทธิพลต่อมนุษย์เป็นอย่างมากเพราะการคิดมีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ (แสงเดือน ทวีสิน, 2545 หน้า 190)

การคิดจึงไม่ใช่เป็นเรื่องของพรสวรรค์ไม่ใช่ความเป็นอัจฉริยะที่ติดตัวมาแต่กำเนิด แต่เป็นเรื่องที่สามารถสอนกันได้ เป็นศักยภาพที่สามารถเรียนรู้พัฒนาได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด นอกจากนี้เป้าหมายที่สำคัญของการศึกษาก็คือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสังคมให้เป็นบุคคลมีคุณภาพ ที่สังคมปรารถนาเพื่อพัฒนาให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ ทางสังคมจึงจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมแก่นักเรียน เป็นอุปายการเร้าวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กเกิดจินตนาการ เจตคติในทางที่ดี เกิดคุณธรรม เกิดประโยชน์ เพราะการคิดเป็นบ่อเกิดของการกระทำนำไปสู่กระบวนการต่างๆ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ รวมไปถึงทักษะชีวิต ที่จำเป็นของมนุษย์ต้องนำไปใช้เป็นอำนาจการต่อรอง สภาพความเป็นอยู่และดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุขตลอดไป

โรงเรียนวัดหนองจาดำเจียง ตำบลหนองจระเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เปิดทำการสอนในระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 40 คนจำนวนครูทั้งหมด 6 คน สภาพชุมชนโดยรวมเป็นชุมชนเก่าแก่ประชาชนส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพรับจ้าง บางครั้งจะทิ้งบุตรหลานให้อยู่กับตายายและญาติ จนทำให้บุตรหลานขาดความอบอุ่น และเป็นปัญหาในเรื่องความเป็นอยู่ มีความก้าวร้าว ขาดคุณธรรมประพฤติตนตามแบบอย่างที่ไม่ดี คิดไม่เป็น และไม่สามารถแยกแยะเหตุการณ์ต่างๆ ได้

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้นจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาให้นักเรียน มีความคิดดี คิดอย่างมีเหตุผล และคิดถูกทาง มีคุณธรรมจริยธรรมและดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข และอีกประการหนึ่ง ผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษาในรอบแรกของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)เมื่อวันที่ 16 ถึง 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 พบว่ามาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุง คือ ความสามารถด้านความคิดรวบยอด คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการแก้ปัญหาของผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานตามเกณฑ์การประเมิน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความสามารถด้านความคิดรวบยอด คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และการแก้ปัญหาของผู้เรียนให้ได้ ตามมาตรฐานของโรงเรียนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนวัดหนองตาเตี้ย ตำบลหนองจระเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เป็นอย่างไร
2. แนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนวัดหนองตาเตี้ย ตำบลหนองจระเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ทำอย่างไร
3. จะสามารถพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนวัดหนองตาเตี้ย ตำบลหนองจระเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนวัดหนองตาเตี้ย ตำบลหนองจระเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนวัดหนองตาเตี้ย ตำบลหนองจระเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
3. เพื่อพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนวัดหนองตาเตี้ย ตำบลหนองจระเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตพื้นที่
โรงเรียนวัดหนองตาเตี้ย ตำบลหนองจระเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
2. ขอบเขตประชากร
 - 2.1 ผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนวัดหนองตาเตี้ย ตำบลหนองจระเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน 17 คน
 - 2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรม ได้แก่
 - 2.2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองตาเตี้ย จำนวน 1 คน
 - 2.2.2 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 2 คน

2.2.3 ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 3 คน

2.2.4 ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 3 คน

2.2.5 ผู้ใหญ่บ้านบ้านหนองตาเตี้ยง จำนวน 1 คน

2.2.6 ผู้เชี่ยวชาญด้านการคิด จำนวน 2 รูป

2.2.7 เจ้าอาวาสวัดหนองตาเตี้ยง จำนวน 1 รูป

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนพัฒนาการคิดดี การคิดอย่างมีเหตุผล และคิดคิดถูกทาง มุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีการแสวงหาปัญญา และเกิดกระบวนการคิดเร้าคุณธรรมตามหลักพุทธธรรม การคิดมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ นักเรียนควรจะได้รับ การเสริมสร้างและสนับสนุนให้แสดงความคิดเห็นบ่อยๆ การใช้คำถามในการพัฒนา เป็นกระบวนการสอนที่ช่วยกระตุ้นและยั่วยุให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการคิดกระตุ้น ให้คิด และ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คำถามที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคิดหาเหตุผลจะส่งผล ต่อการพัฒนาความสามารถในการคิดของนักเรียน

ผู้วิจัย จะยึดเอากรอบแนวความคิดในการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรม ตามหลักของท่านเจ้าคุณ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) ซึ่งสามารถแยกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

3.1 การคิดดี (อโลภะ ไม่โลภมาก)

3.2 การคิดอย่างมีเหตุผล (อโทสะ ไม่โกรธ)

3.3 การคิดถูกทาง (อโมหะ ไม่หลง)

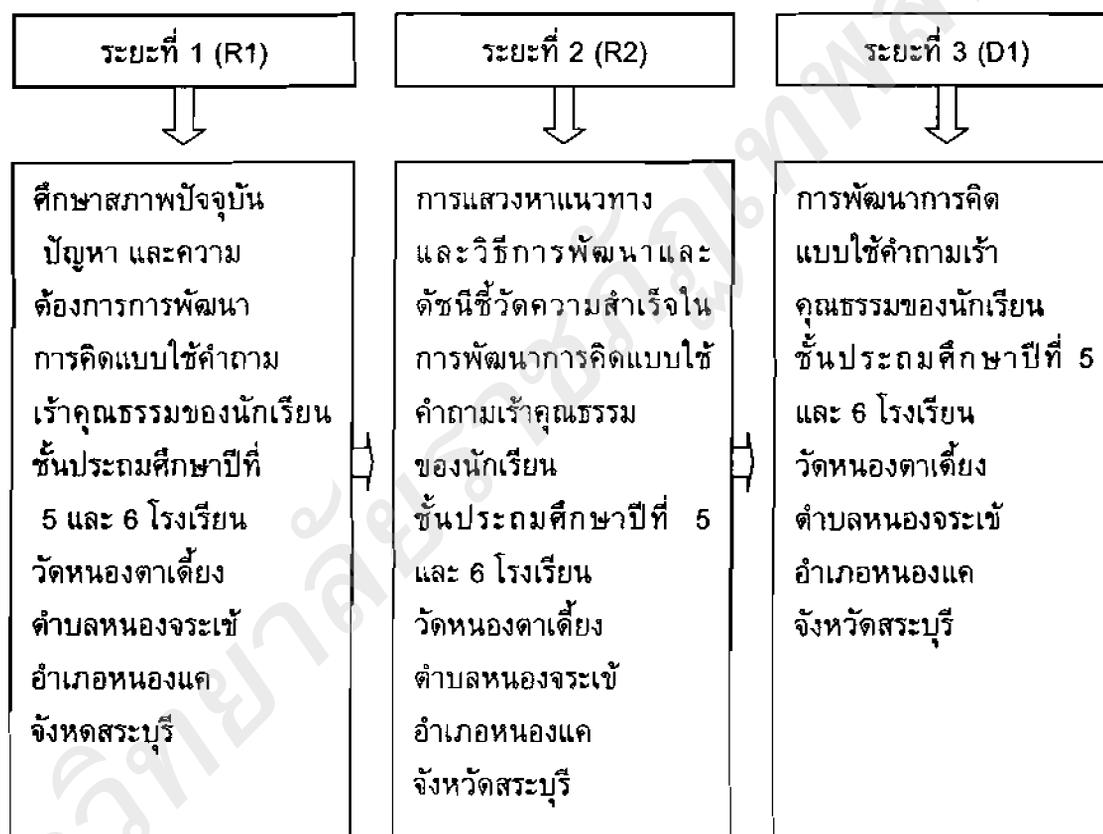
4. ขอบเขตระยะเวลา

ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2550 ถึง วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2551

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรม เพื่อเสริมสร้างการคิดที่ประกอบด้วย กุศลธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนวัดหนองตาเตี้ยง ตำบลหนองจรเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ครั้งนี้ เป็นการพัฒนาบนพื้นฐาน ที่เชื่อมั่นว่าผู้มีส่วนร่วม อย่างสำคัญ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมโดยใช้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นการวิจัยที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างสำคัญจาก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในทุกขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา ผู้วิจัยกำหนดการดำเนินการ ไว้ 3 ระยะต่อเนื่องกัน ดังนี้

ขั้นตอนการวิจัย

ภาพ 1 วิธีการดำเนินการทั้ง 3 ระยะของการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามปรากฏการณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนวัดหนองตาเตี้ยง ตำบลหนองจระเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การคิดแบบใช้คำถามปรากฏการณ์ หมายถึงคำถามที่กระตุ้น และช่วยให้นักเรียน ฝึกคิดไปในทางที่ดีมีประโยชน์ คิดตรงคิดชอบประกอบด้วยธรรมชาติถูกต้องตามครรลองครองธรรม เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น เพื่อให้ให้นักเรียนได้คิดโดยอาศัยข้อมูลความจริง ที่มีหลักการ และเหตุผล สามารถตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดควรปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติตามความสามารถ วัดได้จากแบบทดสอบวัดความรู้ ความสามารถในการคิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งประกอบด้วยกรอบ การวิจัย 3 ด้าน ดังนี้

2. การคิดดี (อโลมะ) หมายถึงความสามารถในการพิจารณาสิ่งที่ตนคิดเป็นไปในทาง เจริญของกุศลธรรมและเป็นไปในทางที่ดี ได้แก่การที่นักเรียนคิดเพื่อนำไปสู่พฤติกรรม ที่แสดงออกโดยการช่วยเหลือแบ่งปันสิ่งของให้กับเพื่อน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ด้วยความเต็มใจ ช่วยเหลือแบ่งปันเช่น ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด เป็นต้น

3. การคิดอย่างมีเหตุผล (อโทสะ) หมายถึงการที่นักเรียนคิดเพื่อนำไปสู่ความสามารถในการใช้เหตุผลพิจารณาเรื่องที่คิด ในสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงด้วยเหตุและผล ได้แก่ นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกทางอารมณ์เมื่อตนกระทำคามผิดแล้วถูกติเตียนจากเพื่อนครู แล้วกลัรับผิดในสิ่งที่ตนกระทำโดยไม่มีอารมณ์โกรธตอบ

4. การคิดถูกทาง (อโมหะ) หมายถึง ความสามารถในการตั้งเป้าหมายของการคิดได้ตรงตามเป้าหมายโดยคิดในทางที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่นจึงทำให้เกิดผลขึ้นในระยะยาว ได้แก่ การที่นักเรียนคิดเพื่อนำไปสู่พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเลือกซื้ออาหาร เครื่องดื่ม รวมถึงสิ่งของที่มีประโยชน์ ไม่เป็นโทษแก่ตนเองไม่เบียดเบียนตนและผู้อื่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนวัดหนองตาเตี้ย ตำบลหนองจระเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ครั้งนี้คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาได้ค้นหาสาเหตุของปัญหาที่มีผลต่อการคิดร่วมกันจนนำไปสู่การปฏิบัติจริงในการพัฒนาร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่สังคมอย่างมากมาย และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
2. ผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกันแสวงหาแนวทางการพัฒนาและตระหนักถึงการทำงานร่วมกันตามหลักการรู้จักสามัคคี และการให้ความเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
3. ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดที่เสริมสร้างคุณธรรม ตามเหตุผลความเป็นจริงสามารถแก้ไขปัญหาด่าง ๆ และมีกระบวนการที่หลากหลาย ปลูกฝังความดีงามให้เกิดขึ้นแก่เด็กและเยาวชนเป็นคนเก่ง ดี และมีสุข เป็นคนดีของครอบครัวและเป็นเยาวชนคนดีของชาติ
4. เกิดการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 มีความคิดที่ดีขึ้นและเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพทางด้านจิตใจตลอดจนคนรอบข้างมีความภูมิใจ มีความสุขกับการดำเนินชีวิตประจำวัน
5. เป็นแนวทางสำหรับใช้การพัฒนาการคิดในโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป